

БЕКТЕМ
Шарыпбек Абдылдаев атындагы
орто мектебинин директору
Т. Исаев
01.09.2022-ж

Шарыпбек Абдылдаев атындагы орто мектебинин Коопсуз билим берүү чөйрөсүн уюштуруу боюнча жобо

Бул жобо класс кабинеттердин ишин Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндөгү" Мыйзамына, санитардык-эпидемиологиялык эрежелерге жана "Билим берүү мекемелериндеги окуу шарттарына карата гигиеналык талаптарга" ылайык түзүлгөн. Класс кабинет - бул көргөзмө куралдары, окуу жабдуулары, эмеректер жана техникалык окуу куралдары менен жабдылган мектептин классы, анда окуучулар менен окуу, факультативдик жана класстан тышкаркы иштер жана предмет боюнча усулдук иштер жүргүзүлөт.

1. Окуучулардын коопсуздугу.

- 1.1 Коопсуздук кызматкерлерин дайындоо жана алар менен келишим түзүү.
- 1.2 Мектеп ичинде видеобайкоо жүргүзүү.
- 1.3 Окуучулар менен соцпедагогтун тыгыз байланышта болуусу.
- 1.4 Ата-эне менен мектептин ортосундагы келишимдин түзүлүшү

2. Экологиялык коопсуздук.

- 2.1 Мектептеги жарыктын эффективдүүлүгү.
- 2.2 Окуучулар арасындагы санитардык-гигиенаны сактоо.
- 2.3 Класстардын тазалыгы, желдетүүсү, ыңгайлуу температурасы, таза суу менен камсыз болушу.
- 2.4 Мектептин ичи-сыртынын жашылдандыруусу.

3. Психологиялык коопсуздук.

- 3.1 Коопсуз билим берүү чөйрөсүн камсыздоо.
- 3.2 Зордук-зомбулукка каршы иш чараларды өткөрүү.
- 3.3 Окуучу жана окуутучунун укугун коргоо.

4. Техникалык коопсуздук эрежелери. (Физика, химия, информатика)

4.1 Физика кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелери

- Физика кабинетине ным кийим менен иштөөгө тыюу салынат.
- Кабинетке учтуу нерсе алып келбөө керек.

- Физика кабинетинде токту кол менен кармоого болбойт.
- Мугалимдин уруксатысыз физикалык приборлорду кармоого болбойт.

4.2 Информатика кабинетинде иштөө үчүн техникалык коопсуздук эрежелери

1. Мугалимдин уруксатысыз кабинетке кирбөө.
2. Компьютердик кабинетте иштөөдө өтө кылдаттыкты сакта.
3. Электр тармагы менен компьютерди өз алдынча туташтырба.
4. Электр түйүндөрүнө кол тийгизбөө.
5. Жарык кылуучу контраст берүүчү түйүндөргө тийбөө.
6. ЭЭМде иштөөдө ашыкча программаларды жумушчу орундарга койбоо.
7. Суу же ным кол менен иштөөгө өзгөчө тыюу салынат.
8. Капкагы ачык ЭЭМди иштетүүгө өзгөчө тыюу салынат.
9. ЭЭМдин экранына 55-56см аралыкта түз отуруп иштөө керек.
10. Жумушту аткаруудан мурда, ЭЭМдин иштөө тартиби менен таанышкыла.
11. ЭЭМде иштеп бүткөндөн кийин машинаны өчүрүүнү унутпагыла.
12. Мектептеги жана үйдөгү электр точкаларын этияттык менен пайдалангыла.

1. ТЫЮУ САЛЫНАТ:

- изоляциясы жок проводдорго тийүүгө
- корпусу жок компьютерди иштетүүгө
- иштеп турган компьютерге ар кандай кошумча кошулуулар
- кол менен же учтуу нерселер менен мониторго тийүүгө
- компьютерде отурганда тамактанууга
- компьютер өчкөндөн кийин кайра бат иштетүүгө 10-15 секунд күтүү зарыл.

4.3 Химиялык кабинеттиндеги иштөөнүн техникалык коопсуздук эрежелери

- 1. Затты кол менен кармап, алардын даамын татып тек-шерүүгө болбойт.
- 2. Заттын жытын билүүдө идишти бетке жакын алып барбоо керек, буулар жана газдар дем алуу жолдорун дүүлүк-турушу мүмкүн. Жытты билүү үчүн идиштин оозунан алакан менен бетти көздөй желпүү керек.
- 3. Мугалимдин көрсөтмөсү жок өзүңөргө белгисиз заттарды аралаштырбагыла.
- 4. Тажрыйбаларды аткарууда заттын аз үлүштөрүн алып пайдалангыла. Эгерде лабораториялык иштердин түшүндүр-мөсүндө берилген заттан анча-мынча алуу сунуш этилсе, анда катуу заттан болжол менен чай кашыктын 1/4 бөлүгүн, ал эми суюктуктан 1-2 мл алуу зарыл.
- 5. Кислоталар жана щелочтор менен иштегенде өзгөчө этият болгула. Алар жегич келишет. Эгерде кокустан кислота же щелочь колго же кийимге тийип калса анда аларды сууну мол агызып дароо жуугула.

- 6. Кислоталарга сууну кошкондо дайыма төмөндөгү эрежени эсиңерге сактагыла: кислотаны сызылтып, сууга жай куюп, сууну акырын аралаштырып туруу керек, тескерисинче жасоого болбойт.
- 7. Дайыма лабораториялык таза идишти жана дистирленген сууну гана пайдалангыла.

Спирт шамын жана электр ысыткычтарын пайдаланып иштөөдө төмөндөгү эрежени сактагыла:

- - Спирт шамын күйгүзүү үчүн күйгөн ширеңкени спирт шамынын оозуна алып келгиле.
- - Спирт шамын пайдаланганда аны башка спирт шамынан күйгүзүүгө болбойт, анткени спирт куюлуп кетип, өрт чыгышы мүмкүн.
- - Спирт шамынын жалынын өчүрүү үчүн, аны калпагы менен жабуу керек.

Информатика кабинетинде окуучулар үчүн эмгекти коргоо боюнча эрежелер.

Информатика кабинети кооптуу кабинеттердин катарына кирет, информатика кабинетинде бул инструкциялардын так аткарылышы зарыл.

№1 инструкция

1. Кабинетке мугалимдин уруксаты жок кирүүгө тыюу салынат.
2. Танапис убагында дежур окуучулардан башка окуучулар коридорго чыгыш керек.
3. Кабинетте кир бут кийим менен жана сырткы кийим менен кирүүгө болбойт.
4. Кабинетте чуркоого болбойт! Анткени трамва алуу же оборудованиени бузуу коркунучу бар.
5. Кабинетке мусор таштоого болбойт., муну менен силер өрт коопсуздугун жаратасыңар.
6. Мугалимдин көрсөтмөсүн так жана туура аткарып, тартиптүү болуңуздар.
7. Мугалимдин уруксатысыз жумушту баштабагыла.
8. Электро розеткаларды кармоого, колдонууга тыюу салынат, бул силердин ден-соолугуна жана өмүрүнөргө кооптуу!

№2 инструкция

КОМПЬЮТЕРДЕ ИШТООНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ ТАПШЫРМАНЫ АТКАРУУ АЛДЫНДА.

Кантип тапшырманы аткаруу жөнүндө мугалимдин айтканын кунт коюп угуу зарыл.

ЖУМУШ УЧУРУНДА.

1. Компьютерди мугалимдин уруксаты менен гана иштетиш керек.
2. **ТЫЮУ САЛЫНАТ:**
 - изоляциясы жок проводдорго тийүүгө
 - корпусу жок компьютерди иштетүүгө
 - иштеп турган компьютерге ар кандай кошумча кошулуулар
 - кол менен же учтуу нерселер менен мониторго тийүүгө
 - компьютерде отурганда тамактанууга

- компьютер өчкөндөн кийин кайра бат иштетүүгө 10-15 секунд күтүү зарыл.
1. Эгерде иштеп турган электр приборлорунда бузулуу байкалса, дароо электр тогун өчүрүү зарыл.
 2. Жумуш орунун мугалимдин уруксаты жок калтырууга болбойт.

ЖУМУШ АЯКТАГАНДАН КИЙИН

1. Компьютерди мугалим үйрөткөндөй туура өчүрүү зарыл.
2. Жумуш оруну мугалимге тапшырылышы керек.

№3 инструкция өрт коопсуздугунун эрежелери.

1. Кабинет ар дайым таза сакталышы керек. Жеңил күйүүчү мусор ар дайым чыгарылып турушу зарыл.
2. Кабинетте жеңил күйүүчү суюктуктар сакталуусуна жол берилбейт.
3. **ТЫШОУ САЛЫНАТ:**
 - Коопсуздук эрежелери менен таанышпаган окуучулар компьютерде жумуш аткаруусуна;
 - Мугалим жокто окуучулардын компьютерде иштөөсүнө;
 - электр приборлорун иштеген абалда кароосуз калтырууга;
 - электр зымдарын мыктарга илүүгө, изоляциясы жок электр проводдорун колдонууга;
 - стенддерди, таблицаларды электр проводдоруна илүү жана электр лампаларын кагаз же бөлөк материалдар менен ороого;
 - кабинетте жылуулук берүүчү приборлорду колдонууга;
 - компьютердик техниканын ондоосун жүргүзүүгө;
1. Жумуш аяктагандан кийин каананы карап чыгуу зарыл, бардык нерселерди текшергенден кийин электр кубаттуулугун өчүрүү.
2. **өрт чыккан учурда:**
 - электр кубаттуулугун өчүрүү;
 - дароо окуучуларды эвакуациялоо;
 - өрт өчүрүүгө чара колдонуу
 - өрт тууралуу 101 телефонуна чалуу.

Өзгөчө кырдаал учурунда окуучулар төмөнкү иш аракеттерди аткаруу зарыл.

1. Өзгөчө кырдаал жөнүндөгү маалыматты уккандан кийин, токтоолук менен жакын жерде жайгашкан ачык эшикти көздөй багыт алыш керек.
2. Эгер жолунарда тоскоол болгон нерселерди көрсөнөр, аларга алаксыбай, алдыга умтулуп, эшикке чыгууга аракеттен.
3. Эгер имараттын түтүн каптай баштаса, дем алуу органдарыңарды (мурунуңарды) сууланган, нымдуу чүпүрөк менен (бет аарчы, шарф) жакап алгыла.

4.Имараттын дубалынан. Айнек тоскоолдордон алыс болуп, адамдар менен чогуу ортодо болгонго аракеттенгиле.

5.Адамдардын тебелендисинде калбаш үчүн « кирпидей» болуп, колуңардын манжаларын бири-бири менен бириктирип,көкүрөктүн денгээлинде көтөрүп,чыканакты эки жакка тиреп , башыңды көкүрөккө такап алдыга эл менен жылып,кенен дем алуу менен алдыга жылуу керек. (Бул машыгууну окуучулар менен бир нече жолу машыктырууну өткөрүш керек).

6. Эгер силер элдин арасында бушайман болуп, жыгылып кетсеңер тоголок болуп бүрүшүп, башты моюнга катып, тизени курсакка бүктөп, башыңарды кол менен кучактап жатуу элдин тебелендисинен жабыркаланбай калууга мүмкүнчүлүк түзөт.

Өрттүн чыгышын алдын алуу үчүн төмөндөгү эрежелерди сактоо керек.

1.Электр приборлору өзүңөрдөн улуу адамдар тараптан өчүрүлбөй калса, аны аларга эскертүүңөр зарыл.

2. Эгер электр розеткаларына көп тиричилик буюмдар сайылып күйүү жыттанып калган мезгилде да өзүңөрдөн улуу адамдарга кабарлап коюшуңар керек.

3. Электр точкасына бир эле учурда бир нече электр приборлорун сайып колдонуудан, электр тогунда чыңалуу жогорулап, өрттүн чыгышына себеп болушу мүмкүн.

4. Электр өткөрүүчү зымдарда оттун учкуну, жылтылдоолор, жаракалар,түтүндүн жытын, бөлмөдөгү электр жарыгынын үлүңдөп кеткенин байкап калган учурларда өзүңөрдөн улуу адамдарга кабарлоо керек.